

Anbefaling om nasjonalt vedtak for Bergen og enkelte omkringliggende kommuner

Det har gjennom dagen 6.2. vært møter mellom statsforvalteren i Vestland, Bergen kommune, omkringliggende kommuner/herader Øygarden, Alver, Osterøy, Vaksdal, Askøy, Bjørnafjorden, Voss, Ulvik, Kvam, Samnanger, Helsedirektoratet og Folkehelseinstituttet.

Bakgrunnen er situasjonen i Bergen kommune. Det ble ansett nødvendig å foreta en samlet vurdering av behov for koordinerte tiltak for å forhindre videre spredning av engelsk og sørafrikansk variant både i Bergen kommune og i deler av Vestlandet.

Det ble i møtene konkludert med at smittesituasjonen knyttet til spredning av mutert virusvariant er uoversiktlig og at det er avgjørende å få satt tiltak i verk raskt og samordnet for å motvirke overføring av mutert virus i Bergen og omkringliggende kommuner. Sentrale helsemyndigheter er anmodet om å fatte et sentralt vedtak for deler av landet for å sikre dette.

Situasjonsforståelse som er formidlet via rapporter og i møter (se også eget vedlegg fra Statsforvalteren på Vestlandet)

I Bergen er det nå flere klynger med bekreftet smittede av den engelske varianten som ikke er knyttet til hverandre. Flere av de smittede har ukjent smittekilde. Det forventes flere positive svar knyttet til engelsk variant fordi nærkontakter har testet positivt på covid-19 og bor i samme husstand som personer som er smittet med den engelske varianten. Per nå er det bekreftet 16 smittetilfeller med engelsk variant.

Det første tilfellet med mutert virus fra Sør Afrika (RSA virus) i Bergen ble registret 31.januar. Totalt er per nå syv personer bekreftet smittet med den sørafrikanske varianten i Bergen. Det er også to smittede som det er sterk mistanke at er smittet med denne varianten. Bergen kommune har til nå ikke klart å finne opprinnelig smittekilde for den sørafrikanske varianten.

For en arbeidsplass i Bergen er det indikasjoner på utbredt smitte, da de smittede på denne arbeidsplassen ikke er definert som nærkontakter.

Den generelle smittesituasjonen i Bergen kommune framstår ikke dramatisk. Den alvorlige situasjonen er knyttet til utbrudd med nye og mer smittsomme virusvarianter. Det er mulig at vaksiner har begrenset effekt på den sør-afrikanske virusvarianten. Det er tilfeller med ukjent smittevei, og det er krevende å etablere tilstrekkelig kunnskap om smittesituasjonen. Situasjonen er uoversiktlig og uavklart blant annet fordi det ikke er oversikt over hvordan eller om de ulike smittetilfellene eventuelt kan knyttes til hverandre.

Potensialet i situasjonen i Bergens-regionen er alvorlig. Dersom den engelske og/eller den sør-afrikanske virusvarianten skulle feste seg ytterligere i regionen, vil det kunne få alvorlige konsekvenser for resten av landet.

Forholdene ligger etter kommunens vurdering til rette for økt smittespredning fordi det er utstrakt kontakt mellom kommunene i denne bo- og arbeidsregionen. Lokalt i Bergen er stedene som det nå er påvist smitte ved nært inntil bybanen og deler av kommunen der mange deler av befolkningen kan være utsatt for eventuelt videre smitte.

Behov for raskt å redusere mobilitet i Bergen kommune og omkringliggende kommuner

Bergen kommune vurderer selv at det er behov for tiltak, og ønsker å settes til tiltaksnivå i samsvar med reguleringen i covid-19- forskriften kap. 5A. Det fryktes en massesmittehendelse særlig rundt den ene arbeidsplassen som er identifisert, og kommunen ønsker å avverge dette samtidig som det gis mulighet til å etablere bedre oversikt og kontroll over situasjonen.

Det er stor mobilitet på tvers av kommunegrensene i regionen, og spredningspotensialet vurderes av Bergen og omkringliggende kommuner som stort. Det anses ikke tilstrekkelig med tiltak kun for Bergen kommune, det er nødvendig å sikre regional samordning av tiltak for flere kommuner.

Alle kommunene/heradene som deltok i møtet ønsket nasjonal regulering, og konsekvensene av ikke å redusere mobiliteten mellom kommunene med stor tilknytning til Bergen vurderes som potensielt store.

Det er en klar tilråding fra Bergen kommune og kommunene rundt, og et ønske om, at vedtaket fattes sentralt.

I situasjoner der større områder enn en enkeltkommune kan bli berørt av en pågående smittespredning, kan det være vanskelig å sikre tilstrekkelig samordning på tvers av berørte områder. Det kan være krevende for enkeltkommuner å vurdere det samlede bildet, og forutse hvordan tiltak i en annen kommune kan slå ut for den samlede effekten av kommunens egne tiltak. Det er også krevende for enkeltkommuner å vurdere det samlede behovet for tiltak i et større område. I tillegg vil det være utfordrende for enkeltkommuner å se konsekvensene av egne tiltak for andre kommuner. For næringslivet og innbyggerne er det enklere at de samme reglene er gjeldende for alle. Muligheten for ensartet kommunikasjon kan også bidra til bedre etterlevelse.

Som hovedregel skal kommunene selv samordne tiltak. I denne situasjonen vurderes det at behovet for å sikre koordinering og rask iverksettelse, fordrer at dette legges på sentralt nivå. En slik løsning vil også bedre sikre at det materielle innholdet er likt for alle. Det vil dermed være enklere å kommunisere hva som er gjeldende, fordi vedtaket er likelydende for alle. Eventuelle fortolkningsspørsmål vil også enklere kunne svares ut samlet, noe som kan sikre raskere implementering.

Inntil man har mer oversikt er det nødvendig å redusere kontakt over kommunegrensene og kontakt mellom mennesker i de områdene der det er mest sannsynlig at varianten allerede finnes. Målet er å stoppe den pågående smittespredningen til man har fått bedre oversikt. Det er et mål å redusere mobilitet ut av Bergen.

Det vurderes derfor at vilkårene i smittevernloven § 4-1 annet ledd er oppfylte. Etter bestemmelsen kan det fattes sentralt vedtak etter første ledd i bestemmelsen for hele eller deler av landet, når det ved et alvorlig utbrudd av en allmennfarlig smittsom sykdom er avgjørende å få satt tiltak i verk raskt for å motvirke overføring av sykdommen.

Forholdsmessighetsvurdering

Smittevernloven § 1-5 oppstiller grunnleggende krav for iverksettelse av smitteverntiltak: Etter bestemmelsen skal tiltak være basert på en klar medisinskfaglig begrunnelse, være nødvendig av hensyn til smittevernet og fremstå tjenlige etter en helhetsvurdering. Ved iverksettelse av smitteverntiltak skal det også legges vekt på frivillig medvirkning fra den eller de tiltaket gjelder.

Det blir stadig funnet flere tilfeller av mer smittsomme virusvarianter i Bergen. Det er ikke full oversikt over mulig utbredelse, og det er ukjent smittevei til flere av de smittede. Det er derfor usikkert når og hvor de nye virusvariantene ble introdusert, og det er uklart hvilken utbredelse de kan ha fått. Situasjonen er uoversiktlig, og i rask utvikling. Forholdene er mer uavklarte enn de var da det ble iverksatt tiltak på nivå 5A og 5B for Nordre Follo og omkringliggende kommuner.

Byer kjennetegnes av tett kontakt mellom mennesker, både når det gjelder boforhold og utenfor hjemmet idet innbyggerne bruker tilbud i byen som ofte utgjør møteplasser for personer fra forskjellige områder. Det er stor intern mobilitet, både gjennom arbeid og for barn og unge i skole og fritidsaktiviteter. Det er større bruk av offentlig transport. I Bergen legges det særlig vekt på at den ene utbruddssituasjonen har oppstått ved et sentralt knutepunkt i byen, noe som øker risikoen for spredning ut til ulike deler av befolkningen.

Bergen har stor utveksling av personer med kommunene rundt, særlig på grunn av arbeid og hovedtransportårer ut og inn av byen. Disse forholdene øker risikoen for smittespredning i regionen, noe som er særlig alvorlig når utbruddene i Bergen er knyttet til den engelske og sørafrikanske varianten. Det kan være fare for omfattende utbrudd på større deler av Vestlandet, og det anses viktig å iverksette raske tiltak for å avverge dette.

Det er særlig viktig å stanse spredning av den engelske og sørafrikanske varianten. Det er fremdeles usikkert hvilken effekt de vaksinene som nå er på markedet vil ha særlig på den sørafrikanske varianten av viruset. Utbredelse av spredning av denne varianten vil kunne påvirke den norske innsatsen i betydelig grad dersom vaksineeffekten viser seg å være redusert for denne varianten.

Det er ikke avklart hvor i Bergen kommune smitten kan ha spredt seg. Dette gjør det nødvendig å redusere den samlede mobiliteten i store deler av Bergen.

Det anses også nødvendig å redusere den samlede mobiliteten i regionen i en kort periode for å skaffe oversikt.

Det vurderes nødvendig å sikre tid til å etablere et mer helhetlig bilde av situasjonen. Inntil dette er etablert vurderes risikobildet som så alvorlig at omfattende tiltak anses forholdsmessige.

Erfaringer fra andre land viser at de nye variantene har betydelig og raskt spredningspotensiale.

Anbefaling

I den nåværende situasjonen anses alvorlighets- og hastegrad, samt behov for samlet koordinering raskt, at det fattes sentralt vedtak om innplassering av enkelte kommuner i samsvar med tiltaksnivå i covid-19-forskriften kap. 5A og 5B.

Det anbefales forsterkede smitteverntiltak og særlig høyt tiltaksnivå i følgende utbruddskommuner etter kapittel 5A:

- Bergen kommune
- Kvam
- Ulvik

Det anbefales forsterkede smitteverntiltak – særlig høyt tiltaksnivå – for følgende omkringliggende kommuner:

- Alver

- Askøy
- Bjørnafjorden
- Osterøy
- Samnanger
- Vaksdal
- Voss
- Øygarden
- Eidsfjord
- Ullensvang

Tiltakene bør i første omgang gjelde for en uke, frem til søndag den 14.2.21.

Smittevernloven forutsetter en løpende vurdering og justering av tiltakene etter hvert som situasjonen utvikler seg for å sikre at de grunnleggende kravene er oppfylt. Dette innebærer at tiltak som iverksettes for å håndtere utbrudd må tilpasses i takt med smittesituasjonen og at de ikke skal vare lenger enn nødvendig. Etter hvert som man får bedre kunnskap vil det kunne være mulig å tilpasse tiltakene i tråd med utviklingen av smittesituasjonen.

Vedlegg 1

Innspill fra statsforvalteren med nærmere vurdering og begrunnelse knyttet til de enkelte kommuner/herader:

Bergen kommune tok kontakt med Statsforvaltaren fredag 5. februar 2021, med ønske om møte med FHI, Helsedirektoratet og oss, for å drøfte behov for tiltak i kommunen og regionen rundt. Møte vart gjennomført kl. 09.00 i dag. Som vidare steg i arbeidet vart det gjennomført møte med ei lang rekkje kommunar FHI og Helsedirektoratet kl. 13.00. I tillegg deltok Vestland fylkeskommune, Helse Bergen og Haraldsplass diakonale sjukehus.

På oppmoding frå Helsedirektoratet har vi samanstillt vurderingane frå kommunane om behovet for at nasjonale styresmakter vedtek forskrift med smitteverntiltak og på kva nivå.

Bergen kommune

Byrådet i Bergen har i dag vurdert behov for regionale tiltak i Bergensområdet og er kome fram til at det er ønskeleg at regjeringa innfører tiltak i området. Lokal smittevernstyresmakt meiner at det er behov for slike tiltak for å få oversikt over smittesituasjonen, og at tiltaka må setjast inn raskt i heile regionen.

Vurdering frå lokal smittevernstyremakt i Bergen:

- Det er fleire pågåande utbrot med mutantvirus i Bergen.
- Talet nye påviste smittetilfelle har totalt sett ikkje vore høgt, men talet tilfelle med variantar har auka.
- Ei klynge med UK-variant knytt til barneskulen på Garnes barneskole (Arna) fekk påvist fleire tilfelle i løpet av veka.
- Ei klynge med Sør-Afrika-variant var knytt til ein byggeplass og ein skule der 95 elevar vart testa og sett i karantene.
- Fredag vart det meldt om 8 nye tilfelle med mutantvirus (6 av desse med UK-variant).
- Sør-Afrika mutant er knytt til to byggeplassar med forbindelse seg i mellom (dvs. at alle tilfella har noko felles, sjølv om det ikkje er ein felles «kjede» av nærkontaktar).
- Det er ein uavklart situasjon på den eine arnestaden.
- På uavklart byggeplass har det vore minst 100 tilsette. Den ligg veldig nært studentby, skule og bybanestasjon. Ein stor butikk på staden vert nytta av arbeidstakarar og nærmiljøet elles.
- Alt dette sett saman gjer det nødvendig med tid til å få kartlagt situasjonen og få oversikt.
- For å få full oversikt og avgrense smittespreiinga, vert det tilrådd tiltak etter kapittel 5A i den nasjonale covid-19-forskrifta.
- Dette vert sett på som nødvendig på grunn av smitte- og utbrotsituasjonen og det faktum at det er fleire klynger som ikkje er tilstrekkeleg kartlagt.
- Tiltak etter kapittel 5A er inngripande med betydelege negative konsekvensar for innbyggjarane, inkludert sårbare grupper som barn og unge.
- Eit stort utbrot i regionen vil likevel få ein vesentleg meir langvarig og negativ effekt, også for barn og unge, enn ei rask og streng nedstenging for å få oversikt.

Andre kommunar

Kommune	Tiltaksnivå/ § 5 a eller § 5 b	Grunngjeving/vurdering
Bergen	§ 5 a	<ul style="list-style-type: none"> • Sjå over

Kvam	§ 5 a	<ul style="list-style-type: none"> • Kvam har gjort vedtak om å be om at kommunen vert rekna i kategori 5 a. Bakgrunnen er pågåande smitteutbrot med britisk variant og ein uoversiktleg smittesituasjon.
Ulvik	§ 5 a	<ul style="list-style-type: none"> • Ulvik herad har gjort vedtak om å ta del i nasjonal/regional forskrift. For kommunen sin del vil det vera 5A som gjeld. • I tillegg vil kommunen vidareføre lokal forskrift, slik den ligg publisert på Lovdata. Den gjeld til og med 14.februar. • Slik kommunen har forstått det, vil nasjonal forskrift gjelda tilsvarande, dvs til og med 14.februar. Ber om stadfesting på det frå Statsforvaltaren.
Alver	§ 5 b	<ul style="list-style-type: none"> • Alver kommune har ikkje ein uoversiktleg smittesituasjon. Det er difor ikkje rett å vere i 5a. • Det er omfattande pendling til og frå Bergen og kommunen må difor vere i 5b viss Bergen er i 5a.
Askøy	§ 5 b	<ul style="list-style-type: none"> • Jf. avgjerd i KKL
Bjørnafjorden	§ 5 b	<ul style="list-style-type: none"> • Bjørnafjorden kommune har gjort vedtak om å gå inn for 5B-tiltak.
Osterøy	§ 5 b	<ul style="list-style-type: none"> • Kommunen vurderer tiltakspakke 5B som passende for den situasjonen kommunen er i.
Samnanger	§ 5 b	<ul style="list-style-type: none"> • På bakgrunn av den uoversiktlege situasjonen med mutert virus i Hardangerregionen og i Bergen kommune, samt at det òg er utbrot i kommunen, vil Samnanger ha tiltaksnivå 5B i Covid 10-forskrifta.
Vaksdal	§ 5 b	<ul style="list-style-type: none"> • Vaksdal kommune har gjort vedtak om, i noverande situasjon, å gå inn på tiltak etter 5B.
Voss	§ 5 b	<ul style="list-style-type: none"> • Voss herad har til no vurdert at nasjonale råd og retningslinjer tilstrekkelege, men vurderer situasjonen i eigen og omkringliggjande kommunar fortløpande. Viss regjeringa vel å vedta nasjonale vedtak for regionen som inkluderer fleire av nabokommunane, ser Voss det som naturleg at kommunen vert inkludert i eit slikt vedtak, men på lågast mogleg inngripande nivå, altså 5b.

		<ul style="list-style-type: none"> • Kommunen ber om at det i eit eventuelt vedtak blir spesifisert særskilt kva reglar som skal gjelda for skianlegg då det har vore litt uklart tidlegare. • Kommunen har eit ynskje om at tiltaka ikkje gjer det vanskeleg å følgja opp sårbare barn.
Øygarden	§ 5 b	<ul style="list-style-type: none"> • Kommunen vedtek å gå for Covid-19-foreskrifta kapittel 5B. Kommunen har for tida lite smitte og har til nok ikkje fått påvist nokon en av muntantvariantane. • På grunn av geografisk nærleik til Bergen, og at mange personar pendlar dagleg over kommunegrensene, er det viktig at Øygarden gjer tiltak for å avgrense utbreiinga av desse mutantvirusa.

COVID-19

Utbrudd i Bergen kommune

06.februar 2021

FHIs vurdering av smittesituasjonen og behov for tiltak i Bergen og omkringliggende kommuner

Folkehelseinstituttets vurdering

Det har vært en generell nedgang i antall registrerte smittetilfeller i Bergen i 2021 (se figur).

Sekvensering av virusprøver utført på Haukeland mikrobiologiske laboratoriet i februar måned har påvist flere tilfeller med den engelsk virusvariant og flere tilfeller med den sørafrikansk virusvariant. Det første tilfellet ble registret 31.januar ved en arbeidsplass. Den 4 februar ble personer ved annen arbeidsplass identifisert. Tilfellene er tilknyttet to ulike byggeplasser med mulig kobling til hverandre. Indekstilfellet til utbruddene er ukjente, og smitteveiene er uoversiktlig. Bergen kommune vurderer at det er fare for videre spredning av den sørafrikanske varianten og at det er tilfeller de ikke har oversikt over per i dag. Tilfellene med den engelske virusvarianten er tilknyttet flere ulike klynger, hvorav noen har ukjente smitteveier.

Utbruddene og smittetilfellene håndteres med forsterkede TISK. Basert på den uoversiktlige situasjonen som meldes fra Bergen, vurderer kommunen selv det er forholdsmessig med tiltaksnivå **5A** (kommunisert i møter med kommunen) for å få bedre oversikt og kontroll. FHI støtter kommunen i deres vurderinger.

Tiltaksnivå 5A er svært inngripende med stor tiltaksbyrde, og det bør gjøres nye vurderinger mhp justering av tiltaksnivå raskt, og senest etter en uke.

Bergen kommune anser det er fare for smittespredning til omkringliggende kommuner.

Ulvik og Kvam har relativt store utbrudd tilknyttet den engelske varianten som pågår nå. Kommunene har allerede implementert tiltak lokalt og utbruddene håndteres med forsterkede TISK. Tiltakene kommunene selv har vedtatt i lokale forskrifter er på nivå med tiltaksnivå **5A** for flere av tiltakene.

For Øygarden, Alver, Osterøy, Vaksdal, Askøy, Bjørnafjorden, Voss, Samnanger og Austevoll kommuner er smittesituasjonen rolig og de få tilfellene som meldes i tilknytning til et av de pågående utbruddene er fulgt opp etter gjeldende rutiner. Det har ikke vært meldt om økning i antall tilfeller eller utbrudd de siste dagene og situasjonen i disse kommunene anses som under kontroll.

FHI støtter at tiltak som har hovedvekt på mobilitetsbegrensning vurderes innført på bakgrunn av den uavklarte smittesituasjonen med den engelske og den sørafrikanske virusvarianten i Bergen. Målet er å redusere mobilitet til nabokommuner der det er tett kontakt over kommunegrensene i forbindelse med pendling, sosiale og kulturelle aktiviteter. Forholdsmessigheten bør vurderes av hver kommune. Vi anbefaler at Statsforvalteren identifiserer hvilke kommuner som bør omfattes.

Smittevern faglig vurdering av situasjonen i Bergen

Risikobildet i denne situasjonen vurderes av Bergen som uoversiktlig og alvorlig. Erfaring fra andre land viser at de engelske og sørafrikanske virusvariantene har økt spredningspotensiale. Vi ser at andre land har gått fra lave smittetall til høy til svært høy smittespredning på landsbasis i løpet av kort tid.

Det er per nå usikkerhet knyttet til smittevei og utbredelsen av de mer smittsomme variantene, særlig da knyttet til den sørafrikanske varianten. Det vurderes derfor nødvendig i så stor grad som mulig å redusere mobiliteten og den sosiale kontakten i områder der det kan være spredning av de nye variantene for å få god oversikt over situasjonen, og slå ned eventuelt pågående smittespredning. Tiltakene er ment å være kortvarige inntil man har oversikt over situasjonen. Tiltakene bør revurderes etter en uke, slik at en bedre målretting kan gjøres på grunnlag av en oppdatert situasjonsbeskrivelse.

Tiltak overfor barn og unge bør alltid vurderes nøye. Det skal opprettholdes tilbud til barn opp til 12 år til personell i helse- og omsorgstjenesten, transportsektoren, andre kritiske samfunnsfunksjoner eller kritiske virksomhetsfunksjoner. Barn og unge med særlige omsorgsbehov som ikke kan ivaretas når virksomhetene holder stengt, skal fortsatt gis tilbud.

Behov for koordinering

Hensyn som taler for koordinering i denne situasjonen er rask beslutningsprosess og samstemt kommunikasjon.

I situasjoner der større områder enn en enkeltkommune kan bli berørt av en pågående smittespredning, kan det være vanskelig å sikre tilstrekkelig samordning på tvers av berørte områder. Det kan være krevende for enkeltkommuner å vurdere det samlede bildet, og forutse hvordan tiltak i en annen kommune kan slå ut for den samlede effekten av kommunens egne tiltak. Det er også krevende for enkeltkommuner å vurdere det samlede behovet for tiltak i et større område. I tillegg vil det være utfordrende for enkeltkommuner å se konsekvensene av egne tiltak for andre kommuner. For næringslivet og innbyggerne er det enklere at de samme reglene er gjeldende for alle. Muligheten for ensartet kommunikasjon kan også bidra til bedre etterlevelse.

Som hovedregel skal kommunene selv samordne tiltak. I denne situasjonen vurderes det at behovet for å sikre koordinering og rask iverksettelse, fordrer at dette legges på sentralt nivå. En slik løsning vil også bedre sikre at det materielle innholdet er likt for alle. Det vil dermed være enklere å kommunisere hva som er gjeldende, fordi vedtaket er likelydende for alle. Eventuelle fortolkningsspørsmål vil også enklere kunne svares ut samlet, noe som kan sikre raskere implementering.

Inntil man har mer oversikt er det nødvendig å redusere kontakt over kommunegrensene og kontakt mellom mennesker i de områdene der det er mest sannsynlig at varianten allerede finnes. Målet er å stoppe eller i det minste redusere pågående smittespredning til man har fått bedre oversikt. Det er et mål å redusere mobilitet ut av Bergen.

Alle tiltakene er ment å være kortvarige inntil vi har fått oversikt over situasjonen. Lokale tiltak må også vurderes på bakgrunn av lokal smittesituasjon, og kommer i tillegg til tiltak i en sentral forskrift.

For å kunne håndtere situasjonen og følge opp med forsterkede TISK-tiltak er det nødvendig at Bergen og omkringliggende kommuner gjennomgår sin TISK kapasitet.

Merknad

FHI ber om at vurderingen i sin helhet, inklusiv grafisk utforming, legges ved i det endelige svaret til HOD.

Oversikt over tiltak i form av anbefalinger og påbud /regler i henholdsvis kommuner med utbrudd (covid-19 forskriftens kapittel 5A) og i omkringliggende kommuner (covid-19 forskriftens kapittel 5b)

Tiltak covid-19 forskriftens kapittel 5A

Barnehager, barne- og ungdomskoler og videregående skoler

- Skoler og barnehager: Det oppjusteres til rødt nivå i barnehage, barneskole og ungdomstrinn i tråd med den nasjonale trafikklysmodellen.

Kommunal smittevernmyndighet kan beslutte å stenge skolene og barnehagene dersom det er nødvendig for å forberede rødt nivå eller dersom smittesituasjonen tilsier det.

- Videregående skole: Det skal innføres digital undervisning på videregående skole, og det skal forberedes overgang til rødt nivå så snart smittesituasjonen tilsier det .

Tiltak i covid-19 forskriftens kapittel 5B

Barnehager, barne- og ungdomskoler og videregående skoler

- Skoler og barnehager : Det opprettholdes gult nivå i barnehager, barneskoler og ungdomsskoler, i tråd med den nasjonale trafikklysmodellen.
- Det oppjusteres til rødt nivå i videregående skoler, i tråd med den nasjonale trafikklysmodellen.

Regler i Covid-19 forskriftens kapittel 5A

- Alle arrangementer utenfor hjemmet forbys, både inne og ute, med unntak av begravelser og bisettelser.
- Påbud om hjemmekontor for alle som kan. Arbeidsgivere skal sørge for at ansatte jobber hjemmefra så langt det er praktisk mulig. Arbeidsgivere skal kunne dokumentere at beskjed om hvordan dette skal gjennomføres i virksomheten er gitt ansatte.
- Universiteter, høyskoler og fagskoler: All undervisning og planlagte arrangementer skal utsettes eller gjøres digitale.
- Lokalene ved universiteter, høyskoler og fagskoler stenges for alle studenter. Ansatte følger reglene for arbeidslivet for øvrig.
- Skjenkestopp.
- Plikt til å bruke munnbind i visse situasjoner
- Butikker stenges med unntak av:
  - matbutikker, inkludert kiosker, helsekost og andre som i hovedsak omsetter matvarer.

- apotek
  - bensinstasjoner.
  - Utsalgsteder for dyrefor og andre nødvendighetsartikler for kjæledyr og husdyr
  - Salgsvirksomhet til landbruk og dyreproduksjon
  - Lager- og grossist-delen i forretninger som selger til håndverksvirksomhet og lignende
  - Bandasjister
  - Optikere
  - Vinmonopolet.
- Stans i breddeidrett for barn og voksne.
  - Stans i andre fritidsaktiviteter (kor, korps, teater o.l.)
  - Følgende virksomheter og steder skal holde stengt:
    - Serveringssteder, men det er tillatt med take away
    - Treningsentre
    - Svømmehaller, badeland, spaanlegg, hotellbasseng og lignende
    - Tros- og livsynsshus, med unntak ved begravelser og bisettelser
    - Biblioteker
    - Fornøylesparker, bingohaller, spillehaller, lekeland, bowlinghaller og tilsvarende steder der det pågår underholdnings- og fritidsaktiviteter
    - Museer
    - Kino, teater, konsertsteder og tilsvarende kultur- og underholdningssteder.
    - Andre offentlige steder og virksomheter der det foregår kultur-, underholdnings- eller fritidsaktiviteter som samler mennesker innendørs.

Regler i covid-19 forskriftens kapittel 5B :

- Universiteter, høyskoler og fagskoler: All undervisning og planlagte arrangementer skal utsettes eller gjøres digitale.
- Lokalene ved universiteter, høyskoler og fagskoler stenges for alle studenter. Ansatte følger reglene for arbeidslivet for øvrig.
- Påbud om hjemmekontor for alle som kan. Arbeidsgivere skal sørge for at ansatte jobber hjemmefra så langt det er praktisk mulig. Arbeidsgivere skal kunne dokumentere at beskjed om hvordan dette skal gjennomføres i virksomheten er gitt ansatte.
- Skjenkestopp.
- Plikt til å bruke munnbind i visse situasjoner.

- Kjøpesenter holdes stengt med unntak av:
  - matbutikker, inkludert kiosker, helsekost og andre som i hovedsak omsetter matvarer.
  - apotek
  - Utsalgsteder for dyrefor og andre nødvendighetsartikler for kjæledyr og husdyr
  - Bandasjister
  - Optikere
  - Vinmonopolet.
- Serveringssteder, biblioteker, tros- og livssynshus og alle butikker som ikke er en del av kjøpesenter kan holde åpent.
- Offentlige steder og virksomheter der det foregår organiserte fritidsaktiviteter for barn og unge under 20 år, kan også holde åpent, men det skal ikke være fritidsaktiviteter for andre på slike steder.
- Svømmehaller, badeland, spaanlegg, hotellbasseng o.l. stenges, men det holdes åpent for skolesvømming for de under 20 år, svømmekurs og svømmetrening for barn i barneskole eller yngre og svømming for profesjonelle utøvere. Rehabilitering og opptrening som tilbys individuelt eller i mindre grupper med arrangør, tillates også. Det samme med annen individuell behandling som det kan bestilles time til, og hvor bad er en del av behandlingen.
- Idretts- og fritidsaktiviteter for barn og unge under 20 år tillates, men det er ikke tillatt å organisere idrettsaktivitet for voksne eller fritidsaktiviteter for voksne som organiserte øvelser, trening og prøver for kor, korps og teater.
- Arrangement tillates, i tråd med [nasjonale regler](#).

Anbefalinger og råd

- Alle bør unngå reiser som ikke er strengt nødvendige. Reise til arbeid må anses som strengt nødvendig. Likevel vil krav om hjemmekontor gjelde for de som har mulighet for dette.
- Kommunene og fylkeskommunene bør innføre forsterkede tiltak i kollektivtransporten, dette kan for eksempel være at det kun brukes opptil 50 prosent kapasitet i transportmiddelet.
- En-til-en virksomheter, som for eksempel frisører, bør innføre forsterkede tiltak som bruk av munnbind i situasjoner der det ikke er mulig å opprettholde en meters avstand eller å redusere eller midlertidig fjerne behandlingstilbud som innebærer nær ansikt-til-ansikt kontakt.
- Det anbefales at kommunene og befolkningen i de aktuelle kommunene vurderer testing på dag 7-10 i smittekarantenetiden. Det bør vurderes karantene for husstandsmedlemmer av nærkontakter ved mistanke om smitte av den muterte smittevarianten.

- Personer med høy risiko for å bli alvorlig syk eller dø dersom de blir smittet, bør nå leve mer skjermet.
- Det anbefales at kommunene og befolkningen i de aktuelle kommunene vurderer testing på dag 7-10 i smittekarantenetiden. Det bør også vurderes om husstandsmedlemmer av nærkontakter som er i smittekarantene også skal i karantene dersom det er mistanke om smitte av den muterte smittevarianten.

Særskilte anbefalinger for kommuner omfattet av Covid-19 forskriftens kapittel 5A

Alle bør unngå besøk hjemme og sammenkomster i eget hjem. Unntak fra anbefalingen er nødvendige hjemmetjenester og besøk hos personer som er i livets siste fase. Aleneboende kan ha besøk av eller gå på besøk til én til to faste venner eller én fast husstand. Barn i barnehager og barneskoler kan ha besøk fra egen kohort.

Særskilte anbefalinger for kommuner omfattet av Covid-19 forskriftens kapittel 5B

I tråd med den nasjonale anbefalingen bør alle begrense sosial kontakt. Det oppfordres til å møte andre utendørs, og ikke ha besøk av flere enn 5 gjester i tillegg til de som allerede bor sammen. Barn i barnehager og barneskoler kan ha besøk fra egen kohort.

Skianlegg

Folkehelseinstituttas vurdering

Utøvelse av individuelle utendørsidretter representerer **en lav risiko** for smittespredning under forutsetning av at gjeldende smittevernråd utarbeidet for bransjen legges til grunn. Det er tre grunnpilarer for å bremse smittespredning som skal følges overalt:

1. Syke personer skal holde seg hjemme
2. God hånd- og hostehygiene og godt renhold
3. Holde 1 meters avstand til andre enn sine nærmeste

Skianlegget bør legge til rette for å kunne opprettholde 1 meters avstand mellom personer i alle situasjoner. Det må unngås trengsel mellom personer i områder der det erfaringsmessig kan bli trengsel slik som i kø til skiheiser, inngangspartier, resepsjoner, toaletter, serveringssteder etc. Det må være mulig å utføre håndhygiene ved behov, sørge for godt og frekvent renhold, særlig av hyppig brukte kontaktpunkter.

Registrering av besøkende/ansatte og smittesporing

For å lette helsemyndighetenes arbeid med smittesporing kan anlegg som har mulighet for det, etablere systemer for å registrere gjester. Dette kan, der det er mulig, gjøres gjennom: å legge til rette for å registrere besøkende i anleggene, f.eks. ved kjøp av alle typer heiskort: dagskort, ukekort og sesongkort. Registreringen kan gjøres elektronisk eller manuelt avhengig av anleggets størrelse og tilgjengelige elektroniske løsninger.

Legge til rette for å bestille på forhånd og forhåndsregistrere heiskort. • føre oversiktlige og sporbare vaktlister. Registreringen oppbevares i 10 dager for å lette myndighetenes smittesporing ved et eventuelt utbrudd. Gjestene skal informeres om at informasjon lagres i 10 dager og oversikten skal oppbevares på en forsvarlig måte.

Kapasitet i anlegget –Vurdere maks antall besøkende. Ledelsen i det enkelte anlegg har til enhver tid ansvar for å sørge for smittevernforvarlig drift. Som del av dette bør alle anlegg vurdere anleggets kapasitet med hensyn til antall besøkende og eventuelt utarbeide en modell for tilpasning til lokal smittesituasjon.

Heisområdet

Det skal, som ellers, legges til rette for å overholde godt smittevern og kontaktreducerende tiltak:

- Personer som er til stede, både gjester og ansatte, skal som ellers, tilstrebe å holde minst 1 meters avstand til andre som ikke er i samme husstand, og generelt redusere kontakt mellom personer.
- Det skal legges til rette for å unngå trengsel i heisområdet.
- Alle gjester skal informeres ved kjøp av heiskort om at de skal følge smittevernrådene, og at de ikke skal være til stede i området ved symptomer på luftveisinfeksjon.
- Det skal være informasjonsmateriell lett synlig for å minne om smittevernrådene.

Særskilt til ansatte

Ansatte i heisene skal tilstrebe å holde 1 meter avstand til gjestene.

- Dersom ansatte skal assistere gjester, bør vedkommende vaske eller desinfisere hendene før og etter kontakt. Ansatte bør ha hånddesinfeksjonsmiddel tilgjengelig.
- Alle ansatte skal gjøres kjent med smitteverntiltakene som gjelder for virksomheten, og legges til rette for at disse kan følges. Skiheis Rådene gjelder for alle type heiser: gondol, stolheis, t-krok og tallerkenheis. Det skal, som ellers, legges til rette for å overholde godt smittevern og kontaktreducerende tiltak:
- Gjester oppfordres til, og det legges til rette for, å holde 1 meters avstand til andre enn eget reisefølge og egne husstandsmedlemmer, samt generelt redusere kontakt mellom personer
- Det anbefales at gjestene tar heis sammen med sitt reisefølge og sine husstandsmedlemmer. Gjestene informeres, og det legges til rette for dette gjennom at heiser ikke aktivt fylles.
- Det anbefales å fjerne «single-kø» for å redusere kontakt mellom personer.
- Unngå kontakt ansikt til ansikt.
- Gjester informeres om at de kan be om bistand ved behov, dette gjelder særskilt i barneheis

Ski og utstyrsutleie

Det bør legges til rette for køsystem og forhåndsreservering for å unngå ansamling av folk, der det er mulig.

- Plakater og gulvinformasjon som tilrettelegger for å holde 1 meters avstand, og ensrettet bevegelsesmønster der det er mulig.
- Det legges til rette for kortbetaling eller annen kontaktløs betaling.
- Alle hjelmer og annet utstyr rengjøres med vann og såpe eller desinfiseres etter bruk. Som et alternativ kan hjelmene settes i karantene i 24 timer.
- Hjelmer og staver skal flyttes bak disk for å unngå unødvendig berøring.
- Alle berøringsflater slik som bankterminaler og benker desinfiseres hyppig.

Se for øvrig: <file:///C:/Users/Solj/Downloads/200922-Alpinanleggenes-landsforening-smittevernveileder-1.0.pdf>

Særskilt om varrestuer og matservering

Vi vurderer det slik at varrestuer, kafeer o.l i tilknytning til anlegget ikke kan være åpne for innendørsservering grunnet høyere smitterisiko innendørs, men at matservering gjennom luke eller lignende kan gjennomføres så lenge denne maten spises utendørs og man påser at det er god avstand (minst 1 meter) til enhver tid mellom utendørgjestene. Toaletter bør være åpne, men man

trenger å følge eksisterende smitteverntiltak for å unngå kødannelser og sikre at god avstand (minst 1 meter) også kan overholdes i denne situasjonen.

Vurdering

Skianlegg kan holdes åpne så fremt nevnte vurderinger følges.

HelseDirektoratets vurdering

HelseDirektoratet er enig med fhi i vurderingene rundt drift av alpinanlegg.

Anbefalingen om at alpinanlegg og skisentre kan holdes åpne innebærer etter vår vurdering ingen endring i covid-19-forskriften kap 5A. HelseDirektoratet vurderer at alpinanlegg ikke omfattes av virksomheter og aktiviteter som er stengt eller forbudt etter forskriften.

I likhet med fortolkningen som ble gjort i vår, mener vi alpinsenter og skianlegg ikke omfattes av § 16 g, *Stans av idretts- og fritidsaktiviteter*. Vi vurderer videre at alpinanlegg heller ikke omfattes av stengingen etter § 16b bokstav g. Dette er i samsvar med fortolkningen som ble gjort i forbindelse med nedstengningen i vår. Det ble den gangen lagt til grunn at hjemmelen "og lignende" ikke var tilstrekkelig som hjemmelsgrunnlag for å stenge ned virksomheter som alpinanlegg. Her ble det blant annet vektlagt at alpinanlegg vil omfatte alt fra store virksomheter til små lokale skibakker, og at det burde fremgå direkte av bestemmelsen om de var ment omfattet.

Konklusjon: skianlegg kan holde åpne